

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Návrhu Změny č. 8 Politiky územního rozvoje České republiky
Č. J.	44/2025
DATUM ZPRACOVÁNÍ	5. 5. 2025
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Šebesta
E-MAIL	jsebesta@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) navrhuje doplnit nové úkoly Politiky územního rozvoje v ČR v oblasti těžby surovin, nových výroben elektřiny, vodíku a biometanu využívajících obnovitelné zdroje energie a dalších nízkouhlíkových zdrojů, a nových přečerpávajících vodních elektráren.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

1. K ložiskům strategického významu

Žádáme za bod 18. vložit nový bod 19., který zní:

„19. Článek (32) nově zní:

(32) Vytvářet územní předpoklady pro posílení surovinové soběstačnosti České republiky v oblasti vyhledávání, průzkumu a dobývání ložisek kritických a strategických nerostných surovin, a to včetně těžby nerostných surovin na ložiscích strategického významu, pro zajištění nerostných surovin, které mají mimořádný význam pro zajištění surovinové nebo energetické bezpečnosti státu nebo pro uskutečnění staveb podle zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury.“.

Ostatní body se přecísľují.

Odůvodnění:

V rámci návrhu změny PÚR není nijak promítnut posun právní úpravy ve vztahu k vymezení veřejného zájmu na ochraně nerostného bohatství, kterou je fakticky deklarována skutečnost, že ložiska strategického významu je třeba vnímat jako prioritní ložiska. V návaznosti na to, není ani nijak promítnuta právní úprava směřující k posílení surovinové soběstačnosti jak České republiky, tak i EU a veřejný zájem na zajištění surovinové soběstačnosti a bezpečnosti.

Je proto třeba zohlednit existenci veřejného zájmu nově (od 1. 1. 2024) zakotveného v § 3 odst. 5 horního zákona: „Vyhledávání, průzkum a dobývání výhradních ložisek jsou realizovány ve veřejném zájmu.“ Přičemž, jak je mj. uvedeno i v odůvodnění pozměňovacího návrhu, kterým bylo toto ustanovení doplněno: „Hornická činnost, dobývání ložisek vyhrazených nerostů, je dle judikatury Nejvyššího správního soudu činností realizovanou ve veřejném zájmu. Je nezbytným, aby to, co vyplývá z historických souvislostí a z vůle zákonodárce bylo zachyceno přímo v zákonné úpravě. Navrhuje se zakotvení legální definice veřejného zájmu do horního zákona, aby došlo ke zvýšení ochrany vlastnictví státu, posílení právní jistoty účastníků řízení a předvídatelnosti rozhodování správních orgánů.“

V rámci celostátních priorit je třeba zohlednit institut kritického nerostu a ložiska strategického významu, zejména ve vazbě na jejich mimořádný význam pro zajištění surovinové nebo energetické bezpečnosti státu nebo pro uskutečnění staveb podle zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury. V současné době již vyšla ve sbírce dvě NV o stanovení ložisek strategického významu, kdy taková ložiska mají nadregionální význam a z povahy věci mimořádný význam pro zajištění surovinové nebo energetické bezpečnosti státu nebo pro uskutečnění staveb podle zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury a tato skutečnost se nijak ve stávající PÚR neodráží.

Doplnit je třeba rovněž zohlednění surovinové soběstačnosti jak z pohledu České republiky, tak i s ohledem na CRMA, zakotvující kritické a strategické suroviny a zejména pak nutnost zajištění přístupu k nim, kdy mj. CRMA uvádí: „Vzhledem k významu strategických projektů pro zajištění bezpečnosti dodávek strategických surovin a fungování vnitřního trhu by tyto projekty měly být považovány za projekty ve veřejném zájmu.“

Návrhy úprav předložené předkladatelem vychází ze skutečnosti, že Zpráva o uplatňování PÚR ČR po Aktualizaci č. 4 z roku 2021 byla vydána v době, kdy stávající právní úprava (uváděná výše) ještě nebyla účinná a nemohla tak být do zprávy, v podobě návrhu na aktualizaci Politiky územního rozvoje ČR, promítnuta.

Problematika zajištění surovinové soběstačnosti a bezpečnosti státu svou významností patří mezi celostátní priority a institut ložiska strategického významu má z povahy věci nadregionální význam.

Tato připomínka je zásadní.

2. Ke stávajícímu bodu 19 (čl. 32j)

Ve stávajícím bodě 19. navrhujeme úpravu článku (32j) následovně (tučným doplnění nového bodu I)):

„19. Za článek (32h) se doplňují články (32i) až (32n), včetně jednoho vloženého podnadpisu a jedné poznámky pod čarou, ve znění:

...

(32j) Úkoly pro územní plánování:

...

k) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj obslužných funkcí a služeb a vytvářet územní podmínky pro zajištění jejich dobré dostupnosti a dostatečných kapacit. Zohledňovat při tom, že centra osídlení zajišťují vybrané služby nejen pro potřeby vlastních obyvatel, ale i pro obyvatele center osídlení nižších kategorií a pro obyvatele dalších obcí v jejich spádovém území.

l) Vytvářet územní podmínky pro budování nových výroben elektřiny využívajících obnovitelné zdroje energie a dalších nízkouhlíkových zdrojů. Vytvářet podmínky pro zajištění dostupnosti energie z obnovitelných zdrojů energie a dalších nízkouhlíkových zdrojů, a to rovněž ve vazbě na specifické oblasti dle schémat 3b, 3c aj.

Zodpovídá: kraje“.

Odůvodnění:

Důvodem pro tento požadavek je, že návrh změny PÚR obsahuje adekvátní ustanovení pro komplexní podporu zohledňování rozvoje území (nejen v rámci bodu 32j) v řadě definovaných socioekonomických oblastech zahrnujících rozvoj center osídlení a rozvoj veřejné infrastruktury, ale není zde věnován specifický bod zcela zásadní oblasti obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových zdrojů pro výrobu elektřiny, kterou při uvažování veškerého směřování územního rozvoje ČR nelze v bodě 32j opomenout.

Tento návrh navazuje i na bod 31 předloženého návrhu úplného znění PÚR, jak uveden v kap. 2.2. Celostátní priority. Dále je vhodné, aby se tento návrh odvolával na schéma „3b – Specifické oblasti ... z energie slunečního záření“ a na schéma „3c – Specifické oblasti ... z větrné energie“. Ve vztahu k nízkoemisním výrobnám nelze rovněž pominout článek (142) či (143) nebo k návrhům přečerpávacích vodních elektráren v bodech (167c) a (167d) a dalších dle uplatněných připomínek.

Tato připomínka je zásadní.

3. Ke stávajícímu bodu 19 (čl. 32j)

Ve stávajícím bodě 19. navrhujeme úpravu článku (32j) následovně (tučným doplnění nového bodu I)):

„19. Za článek (32h) se doplňují články (32i) až (32n), včetně jednoho vloženého podnadpisu a jedné poznámky pod čarou, ve znění:

...

(32j) Úkoly pro územní plánování:

...

k) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj obslužných funkcí a služeb a vytvářet územní podmínky pro zajištění jejich dobré dostupnosti a dostatečných kapacit. Zohledňovat při tom, že centra osídlení zajišťují vybrané služby nejen pro potřeby vlastních obyvatel, ale i pro obyvatele center osídlení nižších kategorií a pro obyvatele dalších obcí v jejich spádovém území.

l) Vytvářet územní podmínky pro budování nových výroben vodíku a biometanu využívajících obnovitelné nebo nízkouhlíkové zdroje energie. Vytvářet podmínky pro zajištění dostupnosti obnovitelných nebo nízkouhlíkových zdrojů pro tuto výrobu a rovněž podmínky pro využití vodíku a metanu.

Zodpovídá: kraje“.

Odůvodnění:

Je nezbytné, aby PÚR v souladu s potřebami České republiky ve vztahu k nezbytné transformaci k udržitelnějšímu hospodářství vytvářela podmínky rovněž pro rozvoj výroby vodíku a biometanu. Využívání těchto plynů v plynárenství přispívá ke snižování emisí skleníkových plynů. Je rovněž v souladu se strategiemi ČR.

Tato připomínka je zásadní.

4. Ke stávajícímu bodu 81 (čl. 74)

Navrhujeme bod 81 změnit následovně:

- „81. V článku (74) bodě „Důvody vymezení“ se doplňuje nové písmeno f) ve znění:
„Řešení problematiky významného zdroje strategické nerostné suroviny s možným využitím pro energetiku nadnárodního významu **při zohlednění surovinové soběstačnosti a energetické bezpečnosti státu.**“.“.

Odůvodnění:

Úpravy v rámci specifické oblasti Krušné hory jsou provedeny v návaznosti na doporučení ze Zprávy o uplatňování PÚR ČR po Aktualizaci č. 4 z roku 2021, ve které byla navržena úprava čl. (74), konkrétně se zadáním: „prověřit možnost doplnění části „Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území“ o řešení problematiky významných zdrojů energetických nerostných surovin nadnárodního významu;“.

Tento požadavek však vznikl v období před novelizací horního zákona a před vydáním stávajícího evropského nařízení „CRMA“, nijak tak není promítnut aktuální stav právní úpravy zdůrazňující nadregionální a nadnárodní významnost ve vazbě na kritické nerosty, LSV, popř. kritické a strategické suroviny v situaci, kdy ložisko lithia v oblasti Cínovce je nařízením vlády stanoveno ložiskem strategického významu a strategickým projektem ve smyslu CRMA..

Tato připomínka je zásadní.

5. Ke stávajícímu bodu 163 (čl. 142)

Navrhujeme bod 163 změnit následovně:

- „163. V článku (142) bodě „Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady“ se doplňuje nový úkol s označením písmenem b), který zní:
„Vytvářet územní předpoklady umožňující přepravu nadrozměrných a těžkých komponent, a to za účelem výstavby nových jaderných zdrojů, včetně jejich dlouhodobého provozu **a zachovávat a novými stavbami negativně neovlivňovat/neznehodnocovat stávající dopravní infrastrukturu umožňující přepravu nadrozměrných a těžkých komponent.**

Termín: Průběžně

*Zodpovídá: Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s **Ministerstvem pro místní rozvoj**, Ministerstvem dopravy a Středočeským krajem, Pardubickým krajem, Krajem Vysočina, Ústeckým krajem a Jihočeským krajem“.*

Odůvodnění:

Domníváme se, že se jedná o úkoly, které mají svojí povahou celorepublikových charakter. Bude proto nezbytné vytvářet územní předpoklady již v celorepublikové územně plánovací dokumentaci čili územním rozvojovém plánu. Vzhledem k tomu, že Ministerstvo pro místní rozvoj je pořizovatelem územního rozvojového plánu, nemělo by z této pozice chybět ve výčtu odpovědných institucí. Zároveň je nezbytné zachovat a novými umísťovanými záměry negativně z hlediska průjezdného profilu a nosností mostních objektů neovlivnit/neznehodnotit vybudovanou nebo připravenou nebo připravovanou dopravní infrastrukturu umožňující přepravu nadrozměrných a těžkých komponent pro potřebu výstavby nových jaderných zdrojů a jejich dlouhodobého provozování.

Tato připomínka je zásadní.

6. Ke stávajícímu bodu 193 (čl. 167e)

Navrhujeme bod 193 doplnit následovně:

„193. Za článek (167b) se vkládají nové články (167c) a (167d), které znějí:

...

(167e) PVE3

Vymezení:

Plochy pro přečerpávací vodní elektrárnu PVE lom ČSA včetně dalších nezbytných ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti.“

Důvody vymezení:

Plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárnu poskytující, v rámci státní energetické koncepce a přenosové soustavy, nezbytný a stabilní zdroj energie. Vymezení v souladu se zpracovanou studií proveditelnosti.“

Odůvodnění:

Ministerstvo průmyslu a obchodu identifikovalo prostřednictvím státního podniku DIAMO potenciál PVE na lomu ČSA (Mostecko) detailní studií proveditelnosti, která vymezila parametry tohoto vodního díla a jeho proveditelnosti. Z pohledu velikosti se jedná o srovnatelné dílo s PVE Dlouhé Stráně. Je tedy strategického významu, neboť je svou velikostí ojedinělé a významně může pomoci k zajištění vyrovnávání nestabilní výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. PVE ČSA je navíc zakotveno v několika rozhodnutích vlády, zejména pak 479/2023, které ukládá rozvíjet budoucí potenciál lomu ČSA dle provedených studií. S PVE ČSA navíc pracují navazující materiály, které s ním počítají, například záměr vyhlášení NPP ČSA. Navrhujeme, aby byla PVE ČSA zakotvena i do PÚR v souladu s předpokládaným budoucím využitím území a došlo tak k ochraně projektu a vynaložených prostředků na jeho identifikaci ze strany státu.

Tato připomínka je zásadní.

7. Ke stávajícímu bodu 193 (čl. 167e)

Navrhujeme bod 193 doplnit následovně:

„193. Za článek (167b) se vkládají nové články (167c), (167d)... a **(167f)**, které znějí:

...

(167f) PVE4

Vymezení:

Plochy pro přečerpávací vodní elektrárnu PVE Trmice včetně dalších nezbytných ploch a koridorů pro zajištění energetické bezpečnosti.

Důvody vymezení:

Plochy a koridory pro přečerpávací vodní elektrárnu poskytující, v souladu s cíli státní energetické koncepce a zajištění fungování přenosové soustavy, nezbytný a stabilní zdroj energie.

Odůvodnění:

Připravovaná výstavba přečerpávací vodní elektrárny (PVE) v lokalitě Trmice vychází z rostoucí potřeby vyrovnávat kolísání v dodávkách elektrické energie z důvodu předpokládaného nárůstu výroby z obnovitelných zdrojů. Dolní nádrž PVE Trmice tvoří plaviště popílku TTR. Horní nádrž je situovaná v prostoru vrchu Rovný. PVE Trmice má technický potenciál výroby obnovitelné energie s výkonem turbín až 240 MW, což představuje důležitý příspěvek k energetické soběstačnosti ČR. Z pohledu státní energetické koncepce a přenosové soustavy by PVE Trmice poskytla stabilní zdroj regulační/akumulační energie, což je nezbytné vzhledem k očekávanému nárůstu nestabilních obnovitelných zdrojů, jako jsou větrné a fotovoltaické elektrárny.

Tato připomínka je zásadní.

8. K problematice přečerpávacích vodních elektráren obecně

Doporučujeme prověřit možnosti a především účelnost vymezení v rámci PÚR rovněž dalších zvažovaných přečerpávacích vodních elektráren (např. Lipno).

Tato připomínka je zásadní.

9. Ke stávajícímu bodu 204 (čl. 211)

Navrhujeme bod 204 změnit následovně:

„204. Za článek (208) se vkládají nové články (209), (210) a (211), které znějí:

...

(211) Vymezí plochy pro strategické investiční stavby v těchto lokalitách: Cheb (Karlovarský kraj), Komořany – Důl ČSA (Ústecký kraj), **Důl Vršany – Hrabák (Ústecký kraj)**, Prunéřov (Ústecký kraj), Severní lom (Ústecký kraj), Lazy (Moravskoslezský kraj), Bruntál (Moravskoslezský kraj), Nad Barborou (Moravskoslezský kraj), Dolní Lutyně (Moravskoslezský kraj), Staříč II (Moravskoslezský kraj), Staré Sedlo (Karlovarský kraj), Milovice (Středočeský kraj), Nymburk (Středočeský kraj) a Mošnov (Moravskoslezský kraj).

Zodpovídá: Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, případně Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Moravskoslezský kraj a Středočeský kraj.“

Odůvodnění:

V kontextu rychlých změn v oblasti elektroenergetiky a předpokládaného odklonu od uhlí v nejbližší budoucnosti lze do seznamu lokalit pro strategickou investiční výstavbu zařadit i obdobný těžební areál v perimetru lomu Vršany. Konkrétně se jedná o část areálu Hrabák, kde existuje přímé sousedství s významnou komunikací silnice I. třídy číslo 27, areál disponuje potřebnou velikostí a napojením na ostatní inženýrské sítě. Je svým kontextem srovnatelný s ostatními areály uvedenými v bodě změny 204.

Tato připomínka je zásadní.